

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/138/2024
Identifikačné číslo spisu: 5118217202
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5118217202.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. R., narodenej X. Y. XXXX, I. X, 2/ Z. R., narodeného XX. Y. XXXX, I. X, zastúpených advokátskou kanceláriou PLANAVSKÝ & PARTNERS s.r.o., Bytča, 1. mája 52/18, IČO: 54 156 076, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/99/2018, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. mája 2024 sp. zn. 11Co/3/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13C/99/2018-347 z 19. septembra 2023 zamietol žalobu a žalovanej priznal proti žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 písm. a), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a 4, § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a dospel k záveru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno preukázania základu uplatneného nároku. Uviedol, že žalobcovia svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzovali od nesprávneho úradného postupu súdu, ktorý mal spočívať v procese dokazovania v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18C/55/2011. Proces dokazovania však nie je možné označiť za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Ak dôjde k pochybeniu súdu v rámci dokazovania, prejaví sa to vo výsledku, teda v nesprávnom/nezákonnom rozhodnutí. Žalobcovia teda nepreukázali existenciu nesprávneho úradného postupu súdu.

1.2. Okrem toho žalobcovia odvodzovali svoj nárok aj od nezákonných rozhodnutí súdov. K tomu súd

prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia preukázali existenciu nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia Okresného súdu Žilina zo 6. mája 2016 sp. zn. 18C/55/2011 a uznesenia Krajského súdu v Žiline z 30. novembra 2016 sp. zn. 7Co/336/2016, ktoré boli ako nezákonné zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z 30. novembra 2017 sp. zn. 2Cdo/110/2017. Žalobcovia však nepreukázali vznik tvrdenej škody resp. nemajetkovej ujmy ako následku nezákonného rozhodnutia. Z tohto dôvodu neboli splnené ani ostatné predpoklady pre vznik nároku žalobcov. Keďže žalobcovia nepreukázali základ uplatneného nároku, súd sa pre nadbytočnosť nezaoberal výškou uplatneného nároku a ani námietkou premlčania, ktorú vzniesla žalovaná.

1.3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanej ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcom s tým, že o výške náhrady rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 28. mája 2024 sp. zn. 11Co/3/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej nepriznal proti žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil s posúdením veci súdom prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a s jeho záverom, že žalobcovia nepreukázali existenciu nesprávneho úradného postupu súdu, vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím nepreukázali vznik nemajetkovej ujmy a absentoval aj tretí predpoklad nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a to príčinná súvislosť. Vo vzťahu k týmto záverom žalobcovia 1/ a 2/ v podanom odvolaní nevzniesli žiadne námietky a svoju odvoláciu argumentáciu založili výlučne na tvrdeniach o nesprávnosti záverov Okresného súdu Žilina a Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011. Žalobcovia v odvolaní tvrdili, že pre nich nie sú záväzné nezákonné súdne rozhodnutia sp. zn. 9C/401/1998, 6Co/162/2006, 18C/55/2011 a 7Co/336/2016, pričom majú za to, že ich ústavné práva boli v týchto konaniach zo strany orgánov verejnej moci porušené, zdôrazňujúc, že porušenie ich ústavných práv v týchto konaniach potvrdil aj najvyšší súd v konaní pod sp. zn. 2Cdo/110/2017, keď tieto rozhodnutia zrušil. Tieto odvolacie námietky však nemali žiadny vplyv na právne závery súdu prvej inštancie. Odvolací súd zdôraznil, že v prejednávanej veci nie je predmetom konania preskúmanie správnosti už právoplatne skončených súdnych konaní, s ktorých výsledkami žalobcovia vyslovujú nespokojnosť. K námietke nevykonania dokazovania súdom prvej inštancie odvolací súd poukázal na to, že navrhované dokazovanie nemohlo nijakým spôsobom prispieť k inému rozhodnutiu vo veci samej, keďže sa ním žalobcovia snažili preukázať nesprávnosť záverov súdov v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011, avšak vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody resp. nemajetkovej ujmy v tomto spore nemali žiadnu relevanciu.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože jej podľa obsahu spisu preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Dovolatelia namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné a nepreskúmateľné, odvolací súd žiadnym spôsobom neodôvodnil svoje závery, iba nekriticky prebral argumentáciu súdu prvej inštancie a nezaoberal sa ich odvolacími argumentmi najmä vzhľadom na to, že žalobcovia opakovane namietali porušenie svojich ústavných práv. Nevysporiadal sa ani s ich kľúčovými argumentmi, ktoré sa týkali práva na náhradu škody. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí neuviedol, na základe akých dôkazov alebo právnych úvah dospel k záverom, ktoré obsahuje jeho rozsudok. Dovolatelia tiež namietali, že súd nevykonanými navrhovanými dokazovaniami z dôvodu nadbytočnosti, avšak aj v tomto prípade bol povinný

vysvetliť, z akých dôvodov dospel k záveru, že dokazovanie by bolo nadbytočné a nemalo by potenciál ovplyvniť výsledok konania. Dovolatelia konštatovali, že ak v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je žiadna zmienka o dôkaze vo vzťahu k jeho zamietnutiu, alebo je len všeobecná, okrajová, bez náležitého odôvodnenia, takéto nedostatočné odôvodnenie porušuje práva účastníka konania a narúša dôveru verejnosti v právny systém.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcov nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 2/ je potrebné odmietnuť.

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti opravného prostriedku. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7.1. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V prvom rade bolo potrebné preskúmať prípustnosť dovolania, ktorú dovolatelia odvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti).

10. Dovolatelia boli toho názoru, že k naplneniu vady zmätočnosti došlo v dôsledku nedostatočne odôvodneného rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07).

12. Podľa ústavného súdu zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná absenciou súvislosti právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaného prípadu, rozporom s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

13. Miera konkrétnosti vyjadrenia a zdôvodnenia žalobného dôvodu nepochybne determinuje požadovanú mieru konkrétnosti a detailnosti odpovede súdu na taký žalobný dôvod (III. ÚS 469/2014).

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že civilné sporové konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy a uplatňuje sa v ňom zásada kontradiktórnosti konania vyjadrená v čl. 8 Základných princípov CSP. Strany sporu sú povinné označiť skutkového tvrdenia dôležité pre rozhodnutie súdu vo veci a sú tiež povinné podprieť ich dôkazmi (§ 132 ods. 1, § 150 CSP). Súd nemôže nahrádzať túto procesnú povinnosť strán sporu a je limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, t. j. ich vymedzením predmetu sporu. Každá strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Skutkové tvrdenia sú obsahom jednotlivých procesných úkonov strán sporu, ktoré majú formu písomných podaní či ústnych prednesov. Súd potom reaguje na tieto skutkové tvrdenia a skúma ich z pohľadu ich preukázania a z pohľadu právneho posúdenia sporu, t. j. v súlade so zásadou iura novit curia („súd pozná právo“) podraduje zistený skutkový stav pod príslušnú hypotézu právnej normy a rozhoduje, či sa na dané skutkové okolnosti uplatní dispozícia právnej normy. Rovnako tak v rámci odvolacieho konania iniciovaného stranou sporu je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), s výnimkou väd týkajúcich sa procesných podmienok, a skúma len to, čo strana v odvolaní namietala.

15. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhali v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. náhrady škody resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdov a nezákonnými rozhodnutiami súdov v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18C/55/2011. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou resp. nemajetkovou ujmu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je daná iba v tom prípade, ak sú uvedené predpoklady splnené kumulatívne. To znamená, že ak nie je splnený čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť štátu za škodu nevzniká. Súd teda v týchto sporoch musia dať odpoveď na otázku, či sú splnené jednotlivé predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu a nemajetkovú ujmu. Pre zamietnutie žaloby pritom postačuje samotný záver o neexistencii nesprávneho úradného postupu. V prípade preukázania nezákonného rozhodnutia má rovnaký následok v podobe straty sporu neexistencia resp. nepreukázanie uplatnenej škody či nemajetkovej ujmy.

16. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožniac sa s jeho dôvodmi. Tu je potrebné zdôrazniť, že potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu vytvára s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (porov. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovení § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania.

17. Z obsahu rozhodnutí súdov nižšieho stupňa dovolací súd zistil, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd reagovali na skutkové tvrdenia žalobcov uvedené v žalobe a v ich písomných podaniach a ústnych vyjadreniach a vo svojich rozhodnutiach zdôvodnili, prečo nebolo možné žalobe vyhovieť, resp. prečo bolo potrebné zamietajúci rozsudok potvrdiť. Súd prvej inštancie sa vyjadril k jednotlivým

predpokladom pre úspešnosť žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. (odsek 27 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie k nesprávneému úradnému postupu súdov a odseky 28 až 30 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie k nezákonným rozhodnutiam súdov), pričom odvolací súd sa s jeho právnym posúdením stotožnil (odsek 10 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Pokiaľ sudy založili svoje rozhodnutia na závere, že nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu súdov v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011, pretože postup súdu v rámci dokazovania nespadá pod definíciu nesprávneho úradného postupu v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a v prípade nezákonných rozhodnutí súdov nemali za preukázanie existencie škody resp. nemajetkovej ujmy na strane žalobcov, ich rozhodnutia odpovedali presne na tie otázky sporu, ktoré boli z hľadiska zákona č. 514/2003 Z. z. podstatné pre úspech či neúspech žalobcov v spore. Dovolatelia mali svoju pozornosť zamerať na tieto otázky sporu a ak sa domnievali, že súd prvej inštancie rozhodol v spore nesprávne, v odvolaní mali smerovať svoje námietky k týmto záverom.

18. Z obsahu odvolania však vyplýva, že žalobcovia opakovane, podobne ako v konaní pred súdom prvej inštancie, napádali správnosť záverov súdov v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011 a vyjadrovali nesúhlas s výsledkom uvedeného konania, hoci boli súdom prvej inštancie poučovaní, že tieto skutočnosti nie sú predmetom tohto sporu (zápisnica z pojednávania z 19. septembra 2023). Odvolací súd vo svojom rozhodnutí vysvetlil, že dovolatelia nenamietali správnosť záverov súdu prvej inštancie v tomto spore, ale závery súdov v skoršom právoplatne skončenom súdnom konaní, ktoré nemôžu byť predmetom prieskumu odvolacím súdom v tomto spore (bod 12 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Z tohto dôvodu nie je možné prisvedčiť tvrdeniu dovolateľov, že odvolací súd nereagoval na ich odvolacie námietky a neuviedol, prečo ich považoval za neopodstatnené. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok. Preto skutočnosť, že žalobcovia s názorom odvolacieho súdu nesúhlasia, sama o sebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

19. Žalobcovia v dovolaní neuviedli žiadne konkrétne námietky týkajúce sa nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré by mohol odvolací súd preskúmať. Opakovali námietku porušenia ich ústavných práv v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011, o čom má svedčiť rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/110/2017. Už súd prvej inštancie však uzavrel, že mal za preukázanie existencie nezákonného rozhodnutia v konaní sp. zn. 18C/55/2011 práve z dôvodu rozhodnutia najvyššieho súdu. Zamietnutie žaloby vo vzťahu k nezákonným rozhodnutiam súdov nebolo založené na závere o neexistencii porušenia ústavných práv žalobcov v konaní sp. zn. 18C/55/2011, ale na tom, že žalobcovia nepreukázali vznik škody resp. nemajetkovej ujmy. Nepostačuje tvrdiť, že škoda či nemajetková ujma vznikla, žalobca musí jej existenciu preukázať. Žalobcovia neprodukovali v konaní žiaden dôkaz k existencii škody resp. nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie ich žalobu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena (bod 31 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Keďže k záveru, že neunesli dôkazné bremeno o vzniku škody resp. nemajetkovej ujmy, žalobcovia v odvolaní neuviedli žiadnu odvolaciu námietku, nemal odvolací súd možnosť zaoberať sa ním.

20. Dovolatelia vytýkali súdom aj to, že nezdôvodnili, prečo nevykonali nimi navrhované dokazovanie a prečo ho odvolací súd považoval za nadbytočné.

21. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (1Cdo/226/2019, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 6Cdo/69/2020, 7Cdo/150/2018, 8Cdo/187/2017).

22. V zmysle rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu

možno odôvodniť len tromi dôvodmi: i) ak tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, ii) ak dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, t. j. nedisponuje vypovedacou potenciou, alebo iii) ak tvrdenie, ku ktorého overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené (nadbytočnosť dôkazu). Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Váda v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz) v takom prípade založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia, ale tiež jeho protiústavnosť (porov. 4Cdo/100/2018, 7Cdo/205/2019, 5Cdo/151/2019). Dovolací súd však po preskúmaní spisu takúto vadu nezistil.

23. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd zareagoval na odvoláciu námietku žalobcov a zdôvodnil, že navrhované dôkazy nijakým spôsobom nemohli prispieť k inému rozhodnutiu vo veci samej, keďže týmito dôkazmi sa žalobcovia snažili preukázať nimi deklarovanú nesprávnosť záverov Okresného súdu Žilina, prípadne Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/55/2011, avšak tieto vo vzťahu k existencii a dôvodnosti v tomto konaní uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nemajú - s poukazom na iný predmet konania - žiadnu relevanciu (bod 13 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Z obsahu súdneho spisu dovolací súd zistil, že návrh žalobcu 1/ na vykonanie dokazovania bol súdom prvej inštancie odmietnutý na pojednávaní dňa 19. septembra 2023 z dôvodu, že navrhované dokazovanie nemalo súvis s predmetom konania, pričom súd prvej inštancie žalobcom vysvetlil, že nemôže vykonávať dokazovanie o skutočnostiach, ktoré boli predmetom právoplatne skončených konaní, a preto nemôže pripustiť nimi navrhované dokazovanie (zápisnica z pojednávania z 19. septembra 2023). Uvedené odôvodnenie považuje dovolací súd za akceptovateľné a zrozumiteľné. Napokon ani v dovolaní žalobcovia neuvádzajú, resp. nekonkretizujú, aké konkrétne dôkazy neboli súdom vykonané a ani to, ktoré skutkové okolnosti relevantné pre daný spor mali byť týmito dôkazmi preukázané. To isté sa týka aj tvrdenia dovolateľov, že odvolací súd sa nevysporiadal s ich kľúčovými argumentmi, ktoré sa týkali práva na náhradu škody. Ani pri tejto dovolacej námietke dovolatelia neuviedli, s ktorými ich argumentmi konkrétne sa odvolací súd nevysporiadal.

24. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený a postup súdov, ktoré odmietli vykonať navrhované dokazovanie, bol odôvodnený zrozumiteľne a dostatočným spôsobom. Dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcov v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

25. Dovolatelia ďalej prípustnosť dovolania vyvodzovali aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP tvrdiac, že k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu došlo v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý neodpovedal na zásadné odvolacie argumenty žalobcov.

26. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

27. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

28. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Relevanciu podľa citovaného ustanovenia má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu súčasne platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom. Právna otázka, ktorej vyriešenie nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (ktorej vyriešenie nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

30. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli. V takom prípade dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/58/2017).

31. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania žalobcov v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Dovolatelia v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP nenapádali správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, neuviedli, v čom malo byť právne posúdenie sporu odvolacím súdom nesprávne a neformulovali žiadnu právnu otázku, na ktorú by mal dovolací súd odpovedať. V tejto časti dovolatelia uviedli len všeobecné tvrdenie o existencii tohto dovolacieho dôvodu, pričom však jeho odôvodnenie bolo totožné s odôvodnením dovolacieho dôvodu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd poukazuje na body 15 až 24 tohto odôvodnenia, v ktorých dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je dostatočné a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Nespokojnosť dovolateľa s postupom odvolacieho súdu, pokiaľ pritom dovolateľ nevymedzí konkrétnu právnu otázku, ktorá bola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu, nespadá pod dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

32. Najvyšší súd s ohľadom na vyššie uvedené konštatuje, že dovolatelia nevymedzili nimi uvádzaný dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľmi podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP preto nie je daná a dovolací súd dovolanie žalobcov ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP aj v tejto časti odmietol.

33. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP). Dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania úspešnej žalovanej nepriznal, lebo jej preukázateľne v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

34. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.